

10-1-2019

Factor Affecting to Develop Critical, Creative, Productive, and Responsible Mind (CCPR) of Higher Education Students in Communication Arts in Private Higher Education Institutions(ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพีอาร์) ของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน)

Kanogwon Montiraj

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>

Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

Montiraj, Kanogwon (2019) "Factor Affecting to Develop Critical, Creative, Productive, and Responsible Mind (CCPR) of Higher Education Students in Communication Arts in Private Higher Education Institutions(ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพีอาร์) ของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน)," *Journal of Education Studies*: Vol. 47: Iss. 4, Article 2. Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol47/iss4/2>

This Article is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต
และการมีความรับผิดชอบ (ซีซีพีอาร์) ของนักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

Factors Affecting to Develop Critical, Creative, Productive, and Responsible Mind
(CCPR) of Higher Education Students in Communication Arts
in Private Higher Education Institutions

กนกวรรณ มณฑิราช¹ อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์² และ พันธศักดิ์ พลสารมัย³

Kanogwon Montiraj, Arunee Hongsiwat, and Pansak Polsaram

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะด้านการรับรู้หรือความตระหนักในความสำคัญของทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามที่ใช้กับนักศึกษา 383 คน และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่ใช้กับผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 36 คน จาก 9 สถาบัน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การรับรู้ในความสำคัญด้านคุณลักษณะของทักษะซีซีพีอาร์ ของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสร้างผลผลิตและด้านการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านความรับผิดชอบและความคิดสร้างสรรค์ และพบว่าขนาดของสถาบันการศึกษามีผลต่อระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ โดยในสถาบันขนาดใหญ่และกลางอยู่ในระดับมาก ส่วนสถาบันขนาดเล็กอยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ได้แก่ 1. ผู้บริหารสถาบันการศึกษา: นโยบายการบริหารสถาบัน ทิศนคติด้านการพัฒนาเยาวชนรุ่นใหม่ 2. ผู้สอน: ค่านิยมของผู้สอน วิธีการสอน 3. ผู้เรียน: ฐานะ พื้นฐานประสบการณ์ แรงจูงใจ

Article Info: Received 21 September, 2016; Received in revised form 14 November, 2018; Accepted 28 August, 2019

¹ นิสิตศึกษบัณฑิตสาขาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีเมล: bitakinter@hotmail.com
Ph.D. Candidate in Division of Development Education, Department of Educational Policy, Management, and Leadership, Faculty of Education, Chulalongkorn University Email: bitakinter@hotmail.com

² อาจารย์ประจำภาควิชานโยบายและแผน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีเมล: arunee.ho@chula.ac.th
Lecturer in Division of Development Education, Department of Educational Policy, Management, and Leadership, Faculty of Education, Chulalongkorn University Email: arunee.ho@chula.ac.th

³ อาจารย์ประจำสาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีเมล: pansakp@gmail.com
Lecturer in Division of Higher Education, Faculty of Education, Chulalongkorn University Email: pansakp@gmail.com

ไฟล์สัมฤทธิ์ หรือทัศนคติที่มีต่อการเรียน 4. สภาพแวดล้อม: การจัดสถานที่การเรียนการสอน กิจกรรมเสริม
ในชั้นเรียนและในชีวิตประจำวัน

คำสำคัญ: การคิดวิเคราะห์ / การคิดสร้างสรรค์ / การสร้างผลผลิต / การมีความรับผิดชอบ / ปัจจัย
ที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ / การรับรู้ (ความตระหนัก)

Abstract

The main objectives of this quantitative and qualitative study were to gauge the awareness of students studying communication arts in private higher education institutions concerning CCPR, to determine the factors that affected the development of CCPR, to obtain information about the awareness of CCPR, 383 students studying communication arts were asked to complete the questionnaire. Thirty-six administrators and instructors from nine private higher education institutions were interviewed in-depth to obtain information about the factors affecting the development of CCPR.

The results are as follows: Students' awareness about CCPR in general was high. In terms of itemization, the productive and critical aspects were high followed by responsible creative and respectively. In addition, the size of the institution affected students' awareness in that big and medium-sized institutions greatly affected their students' awareness, respectively while a small institution averagely. The factors affecting the developing of CCPR were administrators by sub-factors; policy attitude, instructor by sub-factors; values teaching program, students by sub-factors; position background attitude and extra-curricular by activities both in class and everyday life.

KEYWORDS: CRITICAL THINKING / CREATIVE THINKING / PRODUCTIVITY / RESPONSIBILITY /
FACTOR AFFECTING TO DEVELOP CCPR SKILLS / AWARENESS

บทนำ

ดัชนีการพัฒนามนุษย์ปี 2556 รายงานว่าประเทศไทย อยู่ในอันดับ 103 จากทั้งหมด 186 ประเทศ โดยเป็นรองประเทศสิงคโปร์ ประเทศบรูไน และประเทศมาเลเซีย ขณะที่ดัชนีการแข่งขันด้านการศึกษาภาพรวมของประเทศไทยที่จัดอันดับโดย IMD (The International Institute For Management Development) นั้นอยู่ในอันดับเกือบท้ายสุดคือ 54 จาก

60 ประเทศและลดลงจากปี 2556 ซึ่งอยู่ในอันดับ 51 นอกจากนั้นในปี 2555 เพียร์สันของประเทศสหรัฐอเมริกา ยังระบุว่า การใช้สถิติปัญญา รวมถึงการคิดวิเคราะห์และการเข้าถึงการศึกษาประเทศไทยนั้นอยู่ในระดับ 37 จาก 40 ประเทศ เป็นรองจากประเทศเกาหลีใต้ ฮองกง ญี่ปุ่น และสิงคโปร์

แม้ช่วงหลังเด็กไทยมีโอกาสเข้าถึงการศึกษามากขึ้น แต่ยังคงไม่สามารถสร้างให้ “คิดเป็น” ได้ ปัญหาของเด็กไทย คือ การพัฒนาสติปัญญาที่ไม่สมวัย โดยสิ่งที่ต้องเร่งแก้ไขคือเรื่องของคุณภาพการศึกษา อีกทั้งแนวทางการพัฒนาในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่ระบุว่า “ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 จึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นมาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศ ให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม” กรอบแนวคิดของการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 นี้ มีแนวคิดที่ต่อเนื่องมาจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8-10 เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกภาคส่วน ทุกระดับ ยึดแนวคิดการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มีการเชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่างบูรณาการทั้งมิติตัวคน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมือง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้พร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ขณะเดียวกันให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมในกระบวนการพัฒนาประเทศ

การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ จึงเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่าง ๆ เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน โดยนำทุนของประเทศที่มีศักยภาพมาใช้ประโยชน์อย่างบูรณาการและเกื้อกูลกัน พร้อมทั้งเสริมสร้างให้แข็งแกร่งเพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศที่สำคัญ ได้แก่ การเสริมสร้างทุนสังคม (ทุนมนุษย์ ทุนสังคม ทุนทางวัฒนธรรม) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน และสังคมไทยสู่สังคมคุณภาพ มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจ

ภายในประเทศให้เข้มแข็ง โดยใช้ภูมิปัญญา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์
อย่างไรก็ตาม โครงสร้างของสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงมาตลอดทุกยุคทุกสมัย ตามสถานการณ์
ทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของผู้คนในแต่ละ
ยุคสมัย บุคคลที่ต่างยุคสมัยกันจะมีพฤติกรรม ความคิด ทักษะคติ รูปแบบชีวิต ความสามารถ
ค่านิยม และการบริหารจัดการที่แตกต่างกันออกไป จะเห็นได้ว่าผู้คนในยุคสงครามโลกครั้งที่ 1
จนถึงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ล้วนมีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง
ในทุกเจเนอเรชั่น

ผู้คนมีความแตกต่างกันอย่างมากในแต่ละยุคสมัย และปัจจัยที่หลักที่ทำให้แต่ละคน
มีพฤติกรรมและคุณลักษณะที่ต่างกันได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ซึ่งใน
ปัจจุบันเจเนอเรชั่น Y และ Z จัดได้ว่าอยู่ในกลุ่มวัยเรียนและวัยทำงานตอนต้น ซึ่งแตกต่าง
กับรุ่นพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ที่ล้วนมีทักษะคติ และพฤติกรรมที่แตกต่างกับเยาวชนในรุ่นปัจจุบัน
อย่างชัดเจนมาก เจเนอเรชั่น Z (พ.ศ. 2540 ขึ้นไป) เป็นค่านิยมของคนรุ่นใหม่ในยุคปัจจุบัน
คนในกลุ่มเจเนอเรชั่น Z เติบโตมาพร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกนานัปการ จึงมี
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ และเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว เพราะพ่อแม่ใช้สิ่งเหล่านี้
อยู่ในชีวิตประจำวัน และได้รับการเลี้ยงดูจากคนอื่นมากกว่าพ่อแม่ของตนเอง เนื่องจาก
เป็นยุคที่พ่อแม่ต้องออกไปทำงานทั้งคู่ ดังนั้น ทักษะคติ ค่านิยม รวมถึงพฤติกรรมที่แสดงออก
ล้วนเป็นสิ่งที่แตกต่างจากรุ่นอื่นอย่างชัดเจน อาทิ การไม่เคารพผู้ใหญ่ สมารถสนับ ให้ความสำคัญ
กับเทคโนโลยีมากกว่าการใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัวหรือบุคคล ขาดความอ่อนน้อมและอ่อนโยน
ไม่รักษาเวลา ประกอบกับเป็นยุคที่เศรษฐกิจกำลังเติบโตมาก ทำให้พ่อแม่ซึ่งประสบ
ความสำเร็จในชีวิตดูแลเอาใจใส่ลูกเป็นอย่างดี เด็กยุคนี้จึงมักถูกตามใจตั้งแต่เล็ก รวมถึงได้รับ
การส่งเสริมด้านการศึกษาเป็นอย่างดี ทำให้มีนิสัยชอบแสดงออก มีความเป็นตัวของตัวเองสูง
ไม่ชอบถูกบังคับให้อยู่ในกรอบ และไม่ชอบอยู่ในเงื่อนไขใด ๆ

ปัจจุบันผู้ประกอบการขององค์กรต่าง ๆ ในนามของผู้ที่รับบัณฑิตเข้าทำงาน มีปัญหา
ที่เกิดขึ้นจากการรับบัณฑิตที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาเข้าทำงาน และบัณฑิตไม่สามารถนำความรู้
ที่ได้จากการศึกษาเล่าเรียน มาปรับใช้กับการทำงานได้จริง ขาดความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์
ที่จะทำสิ่งใหม่ ๆ ขาดภาวะผู้นำ ขาดความคิดแก้ไขปัญหา กระบวนการพัฒนาความคิด

เพื่อสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ให้เป็นรูปธรรมยังมีไม่เพียงพอ สืบเนื่องมาจากกระบวนการเรียนการสอนที่ครูจะทำหน้าที่เป็นผู้ให้ เป็นผู้บอกแก่นักเรียน ในขณะที่นักเรียนทำหน้าที่เป็นผู้บริโภคจากครู ซึ่งนอกจากจะไม่สอนให้ผู้เรียนคิด ประดิษฐ์ สร้างสิ่งต่าง ๆ มากพอแล้ว ยังสอนให้ทำตามแบบอย่างของคนอื่น ๆ ทำมา โดยไม่สอนให้คิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ (Creative) ผู้เรียนจึงขาดการคิดสิ่งใหม่ ๆ ให้กับตัวเองและสังคม (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และ คณะ, 2554)

เว็บไซต์จี้อบสตรีทตอบทคอม (2557) ได้สำรวจคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตไทยในปี 2557 เพื่อให้ทราบถึงแนวโน้มความต้องการของแรงงานระดับอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาการศึกษาและตลาดแรงงานไทย โดยสำรวจความคิดเห็นจากองค์กรต่าง ๆ 305 องค์กร และบัณฑิตจบใหม่จำนวน 1,085 คน พบว่า 96% ขององค์กรที่ตอบแบบสอบถาม ต้องประสบกับปัญหาที่เกิดจากพนักงานใหม่ หรือบัณฑิตที่จบใหม่และก้าวเข้าสู่โลกแห่งการทำงานจริง ในด้านการปรับตัวเข้าสู่การทำงานจริง ความรับผิดชอบในงาน และทัศนคติในการทำงาน และพบว่าเป็นเรื่องดีที่องค์กรส่วนใหญ่ให้ออกาสบัณฑิตจบใหม่ได้แสดงศักยภาพ และเข้าสู่บทบาทของคนทำงาน

อย่างไรก็ตามเสียงสะท้อนจากองค์กรต่าง ๆ ที่ร่วมทำแบบสำรวจทำให้เห็นว่า ปัญหาหลักที่พบคือ บัณฑิตเหล่านี้ไม่สู้งาน ย้ายงานหรือเปลี่ยนงานบ่อย ขาดความรับผิดชอบ และมีปัญหาเรื่องทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ขาดทักษะการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน อีกทั้งยังมีคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์อื่น ๆ อีกมาก เช่น การเรียกเงินเดือนสูงเกินไป การขาดวินัย ไม่รักษาเวลา ขาดความเคารพ ไม่รู้จักกาลเทศะ และมีความมั่นใจในตัวเองมากเกินไป จนกระทั่งเป็นอุปสรรคใหญ่ต่อการทำงาน

นอกจากนี้ ผลการสำรวจความคิดเห็นของนายจ้างเพิ่มเติมยังพบว่า คุณลักษณะที่ฝ่ายนายจ้างต้องการมากที่สุดในส่วนของความสามารถเชิงวิชาการ คือ ความสามารถในการนำความรู้ที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง และคาดหวังว่า บัณฑิตใหม่จะสามารถวิเคราะห์และตีความได้อย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปแก้ปัญหาในการทำงานได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้คุณสมบัติด้านคุณธรรมจริยธรรมก็เป็นสิ่งที่นายจ้างต้องการมากที่สุดเช่นกัน คือ ความตระหนักในคุณค่าของคุณธรรมและจริยธรรม ความเสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต รองลงมาคือความมีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม นอกจากนี้ คือ ด้านความสัมพันธ์

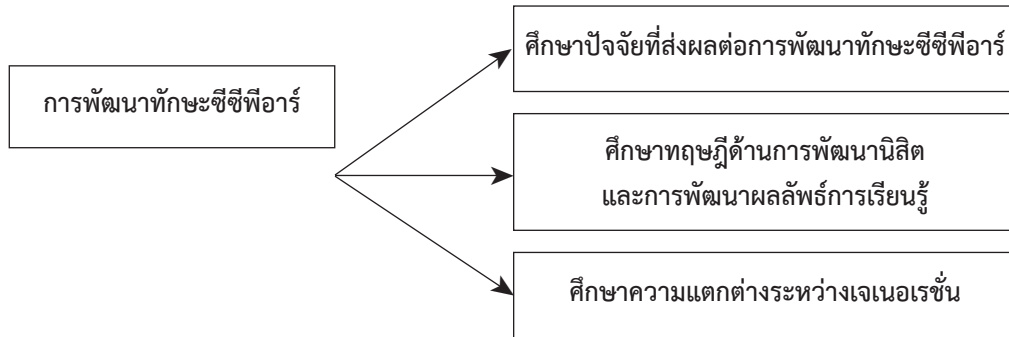
กับผู้อื่น การปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ความรอบคอบในการปฏิบัติงาน ไม่ละเลยต่อหน้าที่ ไม่สั่งสมงานจนคั่งค้าง เสี่ยงสะท้อนจากองค์กรผู้รับบัณฑิตเข้าทำงาน ล้วนสอดคล้องกับพฤติกรรมและลักษณะนิสัยของคนในรุ่นเจเนอเรชั่น Y และ Z มาก เนื่องจากพฤติกรรมที่เป็นข้อดีอย่างต่าง ๆ เช่น ขาดความคิดสร้างสรรค์ ขาดความอดทน ขาดความรับผิดชอบ ขาดวินัย ขาดความซื่อสัตย์ และที่สำคัญคือ การไม่สามารถนำความรู้ ความสามารถมาประยุกต์ใช้กับการทำงานได้จริงเหล่านี้ เป็นสิ่งที่คนในรุ่นเจเนอเรชั่น Y และ Z ควรได้รับการพัฒนา ปรับปรุง เพื่อให้เติบโตไปเป็นพลเมืองของโลกในยุคอนาคตได้เป็นอย่างดี เพราะหากคนทั้งสองกลุ่มนี้ยังไม่ได้รับการพัฒนาหรือชี้แนะ อาจสร้างปัญหาในเกิดขึ้นในวงกว้าง เนื่องจากโลกกำลังก้าวเข้าสู่สังคมแห่งความก้าวหน้า

การปรับตัวสู่การเป็นประเทศที่มีการพัฒนาและก้าวไกล การจัดการศึกษาทุกระดับ ควรเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ รวมทั้งทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีเป็น เครื่องมือแสวงหาความรู้ และการมีทักษะทางสังคม แนวโน้มการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องบูรณาการทั้งด้านศาสตร์ต่าง ๆ และบูรณาการการเรียนในห้องเรียนและชีวิตจริง ทำให้การเรียนนั้นมีความหมายต่อผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนจะเห็นประโยชน์และคุณค่าของการเรียน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน เป็นการเตรียมตัวต่อไปในขั้นที่สูงขึ้น เพิ่มโอกาสการทำงานในอนาคต สร้างความแข็งแกร่งให้กับเศรษฐกิจ (พรทิพย์ ศิริภัทราชัย, 2555) ดังนั้นจุดเริ่มต้นแรกของการศึกษา จึงต้องพัฒนาปัญญาของผู้เรียนให้รู้จักคิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ สร้างวิธีเรียนรู้เพื่อการการสร้างสิ่งใหม่ ๆ ให้กับตัวผู้เรียนและสังคม อยู่ตลอดเวลา กระบวนการของการศึกษาจึงต้องเน้นไปที่การสร้างและพัฒนาความคิด สร้างสรรค์ และเป็นการสร้างสรรค์ที่มีความรับผิดชอบอยู่เสมอ ไม่ว่าจะศูนย์กลางของการศึกษา จะอยู่ที่ใดก็ตาม (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และ คณะ, 2554)

ในระบบการศึกษาแนวผลผลิตนิยมเชิงสร้างสรรค์และการเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะพร้อมด้านความคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ นี้ ถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีคิด และวิธีดำเนินการทางการศึกษา เป็นการเปลี่ยนมุมมอง และแนวทางใหม่ โดยการทำให้การศึกษามีเป้าหมายที่ชัดเจนขึ้น และการพัฒนาเพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิตใหม่ซึ่งมีความคิดแนวทางใหม่ที่มีความสร้างสรรค์รวมอยู่ในตนเอง งานวิจัยครั้งนี้

จึงได้จัดทำขึ้นเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพทันต่อความต้องการและความเป็นไปของสังคมในยุคปัจจุบันและอนาคต

กรอบแนวคิดการวิจัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ด้านการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ อันได้แก่ ความคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ และศึกษากระบวนการเรียนการสอนในปัจจุบัน ถึงเหตุปัจจัยที่ควรมีการปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาการเรียนการสอนให้เข้ากับยุคสมัย และผู้คนในยุคนี้ ๆ การสอนในปัจจุบันควรต้องสอดคล้องกันกับจุดมุ่งหมาย นั่นคือ หากต้องการให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ เราจะต้องจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์กันตลอดเวลา (Criticality-based instruction) ไม่ใช่ครูวิเคราะห์ให้ดูเท่านั้น เช่นเดียวกัน หากต้องการให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ต้องจัดเงื่อนไขการเรียนรู้ให้ได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์อยู่อย่างสม่ำเสมอ (Creativity-based instruction) โดยตั้งประเด็นให้ผู้เขียนคิดหรือเขียนอะไรใหม่ๆ เพื่อสะท้อนทิศทางใหม่ๆ หรือให้หาทางแก้ปัญหาใหม่โดยใช้การวิจัย (Research-based)

นอกจากนั้นการสอนยังรวมถึงการจัดสภาพการเรียนการสอนและเงื่อนไขให้ผู้เรียนได้ผลิต หรือสร้างผลงานออกมาเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน (Productivity-based instruction) ในส่วนของความรับผิดชอบ ผู้สอนต้องฝึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมในสภาพที่เป็นจริง (Responsibility-based instruction) และหล่อหลอมให้เกิดการเป็นตัวตนของผู้เรียนด้วยการเรียนการสอนในแนวนี้นอกจากเหนือจากเรื่องปัจจัย

ด้านแบบอย่างของผู้สอนแล้ว ควรต้องสอดแทรกในกิจกรรมการดำเนินการต่าง ๆ ทั้งในชั้นเรียน และในชีวิตประจำวัน เนื่องจากระบบการศึกษาแนวผลผลิตนิยมเชิงสร้างสรรค์และการเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะซีซีพีอาร์นี้ ถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีคิด และวิธีดำเนินการทางการศึกษา เป็นการเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ใหม่โดยการทำให้นักศึกษามีเป้าหมายที่ชัดเจนขึ้นว่า ควรจะจัดการศึกษาเพื่ออะไร ซึ่งเป้าหมายคือการสร้างให้การศึกษาเป็นไปเพื่อการวิเคราะห์หิววิจารณ์และนำไปสู่การสร้าง การพัฒนา และการได้มาซึ่งผลผลิตใหม่ ๆ อันเป็นผลผลิตที่มีความคิดสร้างสรรค์อยู่ในตัว (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน, 2549) จากการศึกษาด้านการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีคุณลักษณะเป็นคนรุ่นใหม่ที่สังคมต้องการ ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน และคณะ (2554) กล่าวว่า ลักษณะของคนรุ่นใหม่ (CCPR) ควรมีดังนี้

1. **การคิดวิเคราะห์ (Critical mind)** ในสังคมบริโภคนิยมจำเป็นต้องให้ผู้เรียนมีความคิดวิเคราะห์ให้ได้เพื่อเขาจะได้เข้าใจ เรียนรู้ และเข้มแข็งและไม่ตกเป็นเหยื่อของการโฆษณาชวนเชื่อทั้งเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม

2. **การคิดสร้างสรรค์ (Creative mind)** เมื่อวิเคราะห์วิจารณ์สิ่งใดแล้วควรจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ คิดสิ่งใหม่ ๆ ให้กับตนเองและสังคม เพราะหากเพียงแต่วิเคราะห์วิจารณ์จะไม่มีอะไรเกิดขึ้นใหม่

3. **การผลิตผลงาน (Productive mind)** เมื่อคิดสิ่งใหม่ ๆ แล้วต้องสามารถนำความคิดนั้นไปสู่รูปธรรม คือ การมีผลผลิตใหม่ ๆ ด้วยค่าของคนต้องให้มีผลงานเป็นที่ประจักษ์

4. **การมีความรับผิดชอบ (Responsible mind)** ไม่ว่าจะคิด วิเคราะห์หรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ใดก็ตามต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคม ต่อสิ่งแวดล้อมภายนอก ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมต่อไป

สุมณฑา พรหมบุญ (2540) ได้เสนอแนวคิดทางการอุดมศึกษาด้านการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารวิชาการว่า วิธีการเรียนรู้ใหม่มหาวิทยาลัยควรเปลี่ยนไปจากการบรรยายอย่างเดียวในชั้นเรียน ออกสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่อาจารย์และนักศึกษาได้ร่วมกันวางแผนการเรียนรู้ การแสวงหาแหล่งข้อมูลและแหล่งเรียนรู้ การทำงานเป็นทีม การใช้กระบวนการกลุ่ม การเผชิญสถานการณ์และกรณีศึกษา การค้นคว้าทดลองและพิสูจน์ที่ทำทหาย การเรียนรู้จากสถานการณ์จำลอง หรือการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่มี

การวางแผนจัดชั้นตอนการเรียนรู้อย่างรอบคอบยืดหยุ่น แหล่งเรียนรู้มีอยู่ทั่วโลก ความรู้ค้นพบได้จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสารสนเทศ วิธีการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย จึงต้องบูรณาการทั้งจากการฟังบรรยาย การทดลอง การลงมือปฏิบัติ การค้นพบคำตอบ เป็นการเชื่อมโยงบทเรียนกับสภาพจริงของธรรมชาติและชุมชน เรียนรู้จากการเรียนรู้ รู้คิด รู้ทำ และรู้ทบทวนผลการเรียนรู้ ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษา จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการสร้างและพัฒนารูปแบบในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับยุคสมัย และสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป มีการพัฒนาระบบบริหารจัดการ เพื่อสร้างความเชื่อมโยงการดำเนินงานด้านพัฒนานิสิตนักศึกษา รวมถึงการออกแบบรูปแบบการพัฒนานิสิตนักศึกษาในสถาบัน โดยใช้กรอบความคิดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์เป็นฐานในรูปแบบของกิจกรรมเสริมหลักสูตร นอกจากนี้ยังพบว่า การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมนิสิตนับได้ว่ามีส่วนสำคัญที่สร้างให้นิสิตเกิดทักษะด้านต่าง ๆ เช่น การทำงานและการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นในสังคม

กิจกรรมนิสิตนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของงานด้านกิจการนิสิตนักศึกษา ที่มุ่งเน้นเพื่อช่วยพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นคนที่มีสมรรถนะทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ เป็นกิจกรรมที่ถือว่าการให้โอกาสแก่นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความสามารถ การตัดสินใจการทำงาน การปรับปรุงบุคลิกภาพและการรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในสังคมของนิสิตนักศึกษา (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2538)

ทิศนา แคมมณี (2554) ได้ศึกษากระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ของสถานศึกษาว่า หากไม่มีการสอนนั้น กระบวนการเรียนรู้จะขึ้นอยู่กับโอกาสและความสามารถของบุคคลที่จะเรียนรู้ และหากมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมบุคคลจะเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเต็มศักยภาพ

สถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปจึงส่งเสริมการจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษา โดยเชื่อว่าจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนานิสิตนักศึกษา เนื่องจากนิสิตนักศึกษาจะได้มีโอกาสฝึกฝนและเสริมสร้างคุณลักษณะในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ได้พัฒนาความรับผิดชอบ พัฒนาบุคลิกภาพ พัฒนาลักษณะนิสัย ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาให้นิสิตนักศึกษาเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ในที่สุดนั่นเอง ประกอบกับในปัจจุบันการพัฒนานิสิตนักศึกษาในประเทศไทย ถือเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จำเป็นต้องเร่งปรับปรุงและพัฒนากันอย่างจริงจัง

ซีซีพีอาร์ถือเป็นทักษะที่มีความสมบูรณ์ เป็นภาพสะท้อนของผลผลิตที่ชัดเจนสำหรับนิสิต นักศึกษา บัณฑิตผู้มีความรู้เป็นไปตามซีซีพีอาร์จึงมักได้รับการยกย่องให้เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จ เป็นผู้นำในองค์กรหรือกลุ่มต่าง ๆ การพัฒนาตามหลักการซีซีพีอาร์ถือได้ว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นคุณลักษณะของคนรุ่นใหม่ที่มีศักยภาพ เป็นที่พึงประสงค์ของสังคมปัจจุบันและอนาคต

Halpern (1996) ได้ให้ความหมายของการคิดอย่างมีวิจารณญาณว่าเป็นกระบวนการความคิดและการใช้เหตุผลโดยนำความรู้ที่มีอยู่แล้วมาใช้ในการคิดหาข้อสรุป เพื่อเพิ่มโอกาสของความสำเร็จให้มากขึ้น เป็นการคิดที่มีเป้าหมายแน่นอน มีเหตุผล สามารถแก้ปัญหา คำนวณหาความเป็นไปได้และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งต่างจากการคิดแบบไม่มีเป้าหมาย เช่น การคิดฟุ้งซ่าน ดังนั้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นการคิดที่ยึดผลลัพธ์เป็นหลัก ผู้คิดสามารถประเมินผลได้จากกระบวนการคิดของตน โดยดูว่าสิ่งที่ตนตัดสินใจไปนั้นถูกต้องหรือไม่ หรือปัญหาที่ได้รับการแก้ไขแล้วได้ผลเป็นอย่างไร

Ruggiero (1996) เสนอว่า การคิดวิเคราะห์หรือมีวิจารณญาณ หมายถึง การตรวจสอบความคิดของตนเอง การคิดตัดสินใจว่าวิธีแก้ปัญหาที่ดีที่สุดคืออะไร ความเชื่อแบบใดที่มีเหตุผลมากที่สุด จากนั้นจึงประเมินข้อสรุปอีกครั้งหนึ่ง Almasi and McKeown (1996) ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่า เป็นความคิดที่แจ่มแจ้งผ่านการใคร่ครวญมาแล้วอย่างรอบคอบและดีที่สุด โดยไม่ใส่อารมณ์ของตนเองเข้าไปในเรื่องรานั้น ๆ แต่เนื่องจากมนุษย์มีสมองสองซีก การคิดโดยปราศจากการใช้อารมณ์จึงเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ดังนั้นหน้าที่ของการคิดวิเคราะห์หรือคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือการระมัดระวังไม่ให้เกิดความคิดที่เป็นอคติหรือลำเอียงขึ้น โดยตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ ในหลากหลายแง่มุม เพื่อหาเหตุผลที่หนักแน่นเพียงพอมารองรับความเชื่อของตนเอง นอกจากนี้ Torrance (1971) นักจิตวิทยา ได้กล่าวไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการของความรู้สึกที่ไวต่อช่องว่างหรือความไม่สมบูรณ์ของข้อมูล ต้นกำเนิดของความคิดสร้างสรรค์เกิดจากการที่บุคคลต้องการค้นหาข้อเท็จจริงนั่นเอง ซึ่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์นั้น ควรเริ่มต้นจากครูผู้สอนที่ต้องเป็นนักคิดสร้างสรรค์ก่อนเพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียนในด้านวิถีคิด โดยสามารถเสริมสร้างการเรียนรู้ได้

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตออกมามีคุณสมบัติด้านทักษะซีซีพีอาร์ได้นั้น ควรต้องมีการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมหรือเสริมให้กับหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีอยู่ในปัจจุบันเพื่อให้มีความชัดเจนในการพัฒนาโดยตรงเรื่องทักษะซีซีพีอาร์ ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ผลที่ต้องการได้คือปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การผลิตผลงาน และการมีความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นทักษะที่มีลักษณะของการจัดการทางความคิดและการผลิตผลงานสูง ผู้วิจัยจึงได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อวัดคุณลักษณะด้านการรับรู้หรือความตระหนักในคุณลักษณะทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน และสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถาบัน อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา จากสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ และนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างกิจกรรมหรือหลักสูตรการเรียนการสอนที่จะสามารถพัฒนาทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาคุณลักษณะด้านการรับรู้หรือความตระหนักในความสำคัญของทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย
2. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์คุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์: การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ของนักศึกษานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ และนำมาวิเคราะห์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลด้านคุณลักษณะการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์: การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และ

การมีความรับผิดชอบ ของนักศึกษาศาขานิตศาศตร สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

1.2 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญคุณลักษณะด้านการรับรู้ซีซีพีอาร์และด้านการพัฒนานิสิต จำนวน 3-5 คนโดยเลือกแบบเจาะจงจากผลงานที่ได้มีการเผยแพร่และเป็นที่ยอมรับในความเชี่ยวชาญด้านนั้น ๆ ที่กล่าวมาแล้ว เพื่อศึกษาคุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์: การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบของนักศึกษาศาขานิตศาศตร สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

1.3 สร้างแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะด้านการรับรู้ทักษะซีซีพีอาร์: การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบของนักศึกษาศาขานิตศาศตรสถาบัน อุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย จากนักศึกษาศาขานิตศาศตรสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 9 แห่ง จากทั้งหมด 71 แห่ง โดยสุ่มตัวอย่างแบบ 2 ขั้นตอน (Two-stage random sampling) จากขนาดของสถาบันที่แบ่งออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก เพื่อให้ครอบคลุมทั่วประเทศไทย จากนั้นใช้วิธีเลือกสถาบันที่เป็นที่นิยมในสามอันดับแรกของนักศึกษาในแต่ละขนาด ในทุกชั้นปี จำนวน 383 คน คิดเป็น 4.25% ของจำนวนนักศึกษารวมประมาณ 9,000 คน จาก 9 สถาบัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Yamane, 1973)

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์: การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์การสร้างผลผลิตและการมีความรับผิดชอบของนักศึกษาศาขานิตศาศตรสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

สัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์: การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ของนักศึกษาศาขานิตศาศตร สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทยจากสถาบันอุดมศึกษา 9 แห่ง ในแต่ละแห่งจะสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มอาจารย์ผู้สอน กลุ่มผู้เรียน รวมจำนวน 36 คน เพื่อศึกษาถึงปัจจัยย่อยที่ส่งผลกระทบต่อ และใช้การสังเกตการณ์โดยการจดบันทึกเพื่อศึกษาด้านสภาพแวดล้อม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สาระเชิงคุณภาพ ใช้การรวบรวมความถี่จากคำตอบที่ได้ โดยแจกแจงความถี่ของข้อความที่มีลักษณะคล้ายกันหรือมีความหมายไปในทิศทางเดียวกันไว้ด้วยกัน และลำดับความสำคัญจากมากไปสู่น้อยโดยดูจากคะแนนค่าความถี่ที่ได้รับ

ผลการวิจัย

1. การรับรู้ หรือการตระหนักในความสำคัญ ด้านคุณลักษณะทักษะซีซีพีอาร์ของ นักศึกษาศาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.50 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเกี่ยวกับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ของนักศึกษา พบว่า ด้านความสร้างผลผลิต ด้านความคิดวิเคราะห์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 รองลงมาด้านความรับผิดชอบ และ ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และ 3.48 ตามลำดับ และพบว่าขนาดของ สถาบันการศึกษา มีผลต่อระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา โดยใน สถาบันอุดมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82, 4.43 ส่วนสถาบันอุดมศึกษาขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 อยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ ได้แก่ 1. ผู้บริหาร สถาบันการศึกษา ปัจจัยย่อย ได้แก่ นโยบายการบริหารสถาบัน ทศนคติด้านการพัฒนาเยาวชน รุ่นใหม่ 2. ผู้สอน ปัจจัยย่อย ได้แก่ ค่านิยมของผู้สอน วิธีการสอน 3. ผู้เรียน ปัจจัยย่อย ได้แก่ ฐานะ พื้นฐานประสบการณ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หรือทัศนคติที่มีต่อการเรียน 4. สภาพแวดล้อม ได้แก่ การจัดสถานที่การเรียนการสอน กิจกรรมเสริมในชั้นเรียน กิจกรรมเสริมในชีวิตประจำวัน

ผลการวิจัยทำให้ทราบถึงระดับการรับรู้ และตระหนักในความสำคัญของทักษะ ซีซีพีอาร์โดยแยกตามประเภทของลักษณะการคิด และแยกตามขนาดของสถานศึกษา รวมถึง ทำให้ทราบถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ดังกล่าว ข้างต้น

อภิปรายผล

การรับรู้หรือความตระหนักในความสำคัญของคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของ นักศึกษาศาขานิเทศศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภาพรวม อยู่ในระดับมากและ ปานกลาง โดยขึ้นอยู่กับขนาดของสถาบันการศึกษาเป็นหลัก ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งขนาดของ สถาบันการศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กผลกาวิจัยพบว่า ขนาดของสถาบันการศึกษา มีผลต่อระดับการรับรู้คุณลักษณะด้านทักษะซีซีพีอาร์ของนักศึกษา โดยพบว่า ในสถาบันอุดมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางมีระดับการรับรู้ด้านทักษะซีซีพีอาร์

อยู่ในระดับมาก ส่วนสถาบันอุดมศึกษาขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าในภาพรวมนักศึกษามีระดับการรับรู้ทักษะซีซีพียอร์ด้านการสร้างผลผลิตและการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านความรับผิดชอบและด้านความคิดสร้างสรรค์ตามลำดับ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะซีซีพียอร์ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถาบัน การศึกษา ปัจจัยย่อยคือนโยบายการบริหารสถาบัน ทักษะคิดด้านการพัฒนาเยาวชนรุ่นใหม่ ปัจจัยที่สองคือผู้สอน โดยมีปัจจัยย่อยคือ ค่านิยมของผู้สอน วิธีการสอน และปัจจัยที่สามคือผู้เรียน โดยมีปัจจัยย่อยคือฐานะ พื้นฐานประสบการณ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หรือทัศนคติที่มีต่อการเรียน และปัจจัยสุดท้ายคือสภาพแวดล้อม โดยมีปัจจัยย่อยคือการจัดสถานที่ การเรียนการสอน กิจกรรมเสริมในชั้นเรียน กิจกรรมเสริมในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาพรวมและปัจจัยในการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สาขานิเทศศาสตร์ และเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมให้นักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ได้พัฒนาทักษะซีซีพียอร์ อันได้แก่ ความคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การสร้างผลผลิต และการมีความรับผิดชอบ ซึ่งจัดได้ว่าเป็นทักษะที่สำคัญมากในการสนับสนุนให้นักศึกษาสามารถเติบโตและก้าวเข้าสู่โลกแห่งการทำงานได้เป็นอย่างดี มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากกว่าความรู้ที่ได้จากการเรียนการสอนในวิชาภาคบังคับ ในขณะที่เดียวกันยังช่วยให้เกิดการสร้างสรรค์และสร้างผลผลิตใหม่ ๆ อันจะนำมาซึ่งประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวมในอนาคต ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่านักศึกษาในสถาบันการศึกษาขนาดใหญ่มีระดับการรับรู้หรือความตระหนักมากกว่านักศึกษาในสถาบันขนาดกลางและขนาดเล็ก เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ได้แก่ ฐานะครอบครัว เครื่องมือและอุปกรณ์ในการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมของสถาบันขนาดใหญ่มีส่วนทำให้ระดับการรับรู้ของนักศึกษาในทักษะซีซีพียอร์ดีกว่า อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยหวังว่า

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการนำไปวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางพัฒนานักศึกษาด้านอื่น ๆ ต่อไปในอนาคตได้

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- จี๋อบสตรีทตอทคอม. (2557). *องค์กรในฝันบัณฑิตใหม่ มั่นคงเงินเดือนสูงมีซีเอสอาร์*. สืบค้นจาก <http://profnet.iagetweb.com/index.php?mo=3&art=41969313>
- ทิตนา แคมมณี. (2554). *ทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ: การบูรณาการในการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: สำนักธรรมศาสตร์และการเมืองราชบัณฑิตยสถาน.
- พรทิพย์ ศิริภัทราชัย. (2555). STEM Education กับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21. *วารสารนักรับบริหาร Executive Journal*, 33(2), 49-56.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2549). *หลักเจ็ดประการสำหรับการเปลี่ยนแปลงการศึกษาเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้*. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และ คณะ. (2554). *CCPR กรอบแนวคิดใหม่ทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2538). *กิจการนักศึกษายุคโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพมหานคร: สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย
- สุนันทา พรหมบุญ. (2540). *การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวคิด 5 ทฤษฎี*. กรุงเทพมหานคร: ไอเดียสแควร์.

ภาษาอังกฤษ

- Almasi, J. F., & McKeown, M. G. (1996). The nature of engaged reading in classroom discussions of literature. *Journal of Literacy Research*, 28(1), 107-146.
- Halpern, D. F. (1996). *Thinking critically about critical thinking*. Mahwah, NJ:

Lawrence Eribaum Associates.

Ruggiero, V. (1996). *War markets: Corporate and organized criminal in Europe*.

London: Middlesex University.

Torrance, E. P. (1971). *Are the torrance test of creative thinking biased against or in favor of "Disadvantaged" groups?*. Georgia: Department of Educational Psychology, University of Georgia.

Yamane, T. (1973). *Statistic: An introductory analysis*. New York: Harper and Row.